

www.ketab.ir

والدن دوم

بی اف اسکینر
علیرضا شفیعی نسب

سرشناسه: اسکینر، یوروس فردریک، ۱۹۰۴ - ۱۹۹۰ م. Skinner, Burrhus Frederic
عنوان و نام پدیدآور: والدن دوم / نویسنده بی اف اسکینر؛ مترجم علیرضا شفیعی نسب.
یادداشت: عنوان اصلی: Walden Two, 1948.
موضوع: داستان‌های آمریکایی -- قرن ۲۰ م.
American fiction -- 20th century

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی: فیا

شناسه افزوده: شفیعی نسب، علیرضا، ۱۳۶۹، مترجم

رده‌بندی کنگره: PS۳۵۵۳

رده‌بندی دیویی: ۸۱۳/۵۴

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۹۴۵۰۹۱۵

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۱۳۷-۰۷-۰

مشخصات ظاهری: ۳۱۶ ص: ۲۰/۵×۱۴ س.م.

مشخصات نشر: تهران: رایبد، ۱۴۰۲.

والدن دوم

اتاق راوی

نویسنده: بی اف اسکینر

ترجمه: علیرضا شفیعی نسب

ویراستار: تحریریه نشر رایبد

نمونه‌خوان: آزاده کاظمی

صفحه‌آرا: استودیو زاغ

مدیر هنری و طراح جلد: محمدرسول شکرانی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: جواهری

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۸۱۳۷-۰۷-۰

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۳۰۰/۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین

خیابان وحید نظری، پلاک ۱۲۰

تلفن: ۰۲۱۶۵۰۱۱۵۵۴ - موبایل: ۰۹۰۵۱۵۱۳۷۰۲

www.raybodpub.com

info@raybodpub.com

@raybodpub

۱۴۹	فصل نوزدهم	۲	مقدمه مترجم
۱۵۳	فصل بیستم		فصل یکم
۱۷۳	فصل بیست و یکم	۱۹	فصل دوم
۱۷۹	فصل بیست و دوم	۲۵	فصل سوم
۱۸۵	فصل بیست و سوم	۳۳	فصل چهارم
۱۹۷	فصل بیست و چهارم	۳۹	فصل پنجم
۲۰۳	فصل بیست و پنجم	۴۵	فصل ششم
۲۰۹	فصل بیست و ششم	۵۱	فصل هفتم
۲۱۳	فصل بیست و هفتم	۵۵	فصل هشتم
۲۳۱	فصل بیست و هشتم	۶۹	فصل نهم
۲۳۹	فصل بیست و نهم	۷۵	فصل دهم
۲۶۱	فصل سی ام	۸۳	فصل یازدهم
۲۶۵	فصل سی و یکم	۹۳	فصل دوازدهم
۲۶۹	فصل سی و دوم	۹۹	فصل سیزدهم
۲۷۹	فصل سی و سوم	۱۰۳	فصل چهاردهم
۲۸۵	فصل سی و چهارم	۱۱۵	فصل پانزدهم
۲۸۹	فصل سی و پنجم	۱۲۷	فصل شانزدهم
۲۹۹	فصل سی و ششم	۱۳۵	فصل هفدهم
۳۰۳	پیشگفتار	۱۴۵	فصل هجدهم

چه در قلمروی روان‌شناسی رفتار و چه ادبیات آرمان‌شهری، کمتر کتابی تا کنون به اندازه والدن دوم، اثر مهم بی. اف. اسکینر بحث و مجادله و نظرات مختلفی را به دنبال داشته است. این روایت تأمل‌برانگیز، که سال ۱۹۵۸ منتشر شد، ضمن اینکه نظریات نوآورانه اسکینر درباره رفتار انسان را به شکلی ملموس به تصویر می‌کشد، تجلی بهره‌رسانی منحصربه‌فرد او به ژانر ادبیات آرمان‌شهری نیز هست. والدن دوم تا به امروز گواه بر تأثیرگذاری ماندگار اسکینر است و البته قوای فکری او در زمینه علوم اجتماعی و ادبیات را نیز نشان می‌دهد. در این مجال کوتاه، کمی با اسکینر و اندیشه‌هایش آشنا شویم و ببینیم والدن دوم چه جایگاهی در میان آثار او و نیز در ژانر ادبیات آرمان‌شهری دارد.

اسکینر: نوآور و آینده‌نگر

دکتر بوروس فردریک اسکینر، که بیشتر به بی. اف. اسکینر شهرت دارد، از تأثیرگذارترین روان‌شناسان قرن بیستم به شمار می‌آید و تلاش‌هایش در حوزه رفتارگرایی مورد تحسین گسترده قرار گرفته است. اسکینر، که از برجسته‌ترین مروجان انگاره شرطی‌شدن فعال بود، اعتقاد داشت که رفتار انسان بر اساس پیامدهای آن شکل می‌گیرد، یعنی بر اساس تقویت (تشویق) یا تنبیهی که برای آن در نظر گرفته می‌شود.

درواقع این محیط است که رفتار انسان را شکل می‌دهد، نه انتخاب خودش، نه عوامل ژنتیکی، نه هیچ چیز دیگری غیر از محیط. این مفهوم نقشی محوری در رمان والدن دوم نیز دارد.

حیطه کار اسکینر فراتر از مرزهای دانشگاه بود و به مطالعه جامعه، فرهنگ و وضعیت انسان نیز امتداد می‌یافت. او در سراسر دوران کارش با کاوش برهم کنش میان عوامل محیطی و رفتارهای فردی، پارادایم‌های موجود را به چالش می‌کشید. والدن دوم نشان‌دهنده علاقه ژرف اسکینر به ایجاد جامعه‌ای پایدار و هماهنگ بر پایه اصول علمی است. پس دغدغه کلی‌تر او یعنی بهترکردن جامعه را نیز می‌توان در اینجا مشاهده کرد.

جایگاه والدن دوم در میان آثار اسکینر

اسکینر تألیفات زیادی دارد، اما از میان آن‌ها والدن دوم از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است، از این جهت که از نوشته‌های دانشگاهی و مطالعات تجربی او فاصله می‌گیرد و وارد حوزه ادبیات گمانه زایی هرچند بر پایه شواهد علمی می‌شود. در این قلم‌آزمایی اسکینر در ادبیات آرمان شهری خود را می‌تواند آرای نظری او را از طریق جامعه‌ای روشن و به‌خوبی توصیف‌شده مشاهده کرد. فراسوی آزادی و شأن، علم و رفتار انسان و رفتار دیگر آثار تأثیرگذار اسکینر هستند که همه نقاط عطفی در حوزه‌های روان‌شناسی و علم رفتار به حساب می‌آیند. با آنکه والدن دوم از گفتمان آکادمیک معمول او فاصله می‌گیرد، اما باز بیان قدرتمندی از اصول فلسفی، اجتماعی و رفتاری اوست. اتفاقاً شاید انتخاب قالب داستانی باعث شده باشد در اینجا آرای او بسیار ملموس‌تر و محسوس‌تر از آثار دیگرش شود. این قضیه تا حدی بوده که مردمان مختلف تا کنون بیش از ده تلاش به عمل آورده‌اند تا اجتماع‌هایی شبیه «والدن دوم» را در کشورهای مختلف بسازند. برخی از این اجتماعات همچنان به قوت خود باقی است.

جایگاه والدن دوم در ادبیات آرمان شهری

این رمان اثری پیش‌تازانه در ادبیات آرمان شهری و گمانه‌زانه نیز هست. دلیلش این است که برخلاف بسیاری از دیگر آثار آرمان شهری، در اینجا اسکینر چشم‌انداز خود را از یک مدینه فاضله با یافته‌های علمی و روان‌شناختی‌اش درمی‌آمیزد و ریزودرشت سازوکارهایی را که باعث شکل‌گیری آن جامعه می‌شوند به تصویر می‌کشد. علاوه

براین، پرسش‌هایی نیز در مورد مفاهیمی همچون خیر و شر، آزادی انسان، جبر اجتماعی، شادکامی و خوشبختی، کار و معنای زندگی مطرح می‌شود که باعث شده‌اند تا به امروز، پس از گذشت چندین دهه، چیزی از اهمیت این اثر کاسته نشود.

ترجمه فارسی

این اثر را قبلاً آقای جعفر نجفی زند در سال ۱۳۸۰ با عنوان آرمان‌شهر اسکینر به فارسی ترجمه کرده و با همکاری نشر ساوالان به انتشار رسانده بود. اما ترجمه فارسی این اثر، با وجود اهمیتش، سال‌هاست که از قرار معلوم در بازار کتاب کشورمان موجود نیست. از این رو، هنگامی که مسئولان محترم نشر رایبد تصمیم به انتشار آن گرفتند و ترجمه‌اش را به من پیشنهاد دادند، بسیار استقبال کردم و حاصل کار شد اثری که اکنون در دست دارید و امیدوارم از مطالعه‌اش لذت ببرید و آگاه‌تر شوید.

علیرضا شفیعی‌نسب

پاییز ۱۴۰۲

www.ketab.ir